

איץ ישראל | אמונה | תורת המשפחה | בית המקדש | פרשת שבוע | תנ"ך

לימוד והנצחה לעילוי נשמות שלמה וישי קרויזר ז"ל
 אחים יקרים ואהובים אשר עלו יחדיו בסערה לגנזי מרומים
 מתוך אתר שי לש"י : shayleshay.co.il

פרשת נשא — המצער עצמו מהיין

בפרשת השבוע כתובים דיני הנזיר. לנזיר אסור לשתות יין, להיטמא למתים, להתגלח ולהסתפר. במסכת תענית (יא.) הובאו דברי רבי אלעזר הקפר שדרש את הנאמר בפרשת נזיר שהנזיר צריך להביא קורבן חטאת: "וְכִפֹּר עָלָיו מִזֶּשֶׁר חָטָא עַל הַנֶּפֶשׁ" (ו יא.). שואל רבי אלעזר הקפר: איזו עבירה עשה הנזיר שהוא צריך לכפר עליה בהבאת קורבן חטאת?

תשובתו: על שציער עצמו מהיין. כלומר, הנזיר אסר על עצמו הנאת שתיית יין ועל כך הוא צריך לכפר. המשיך רבי אלעזר הקפר ולמד מדינו של הנזיר לימוד נוסף: אם הנזיר שציער עצמו רק משתיית יין נקרא חוטא – מי שנודר למנוע מעצמו הנאות בסיסיות יותר, וגוזר על עצמו תעניות וסיגופים, על אחת כמה וכמה שהוא נקרא חוטא.

וכך כותב הרמב"ם בהלכות דעות (פרק ג הלכה א): שמא יאמר אדם, הואיל והקנאה והתאוה והכבוד וכיוצא בהן, דרך רעה הן, ומוציאים את האדם מן העולם, האם אפרוש מהם עד שלא אוכל בשר, ולא אשתה יין, ולא אשא אישה, ולא אשב בדירה נאה? גם זה דרך רעה היא ואסור לילך בה, והמהלך בדרך זו נקרא חוטא!

אם הפרישות היא שלילית, מדוע התירה התורה את הנזירות? תשובה על כך כותב הרמ"א בספר "תורת העולה" (פרק עא) שאם אדם רואה שהוא נוטה מדרך התורה והמצוות, ומתקרב לדרך החטא, עליו לקבל על עצמו נזירות לזמן קצר וכך יהיה לו קל יותר להתגבר על יצרו, וכשיתגבר על יצרו יחזור לדרך חיים רגילה.

פרשת נזיר נסמכה לפרשת סוטה, ומסמיכות זו למדו חז"ל, כמובא בפירוש רש"י, שכל הרואה סוטה בקלקולה – יזיר עצמו מהיין.

על כך אמר רבי דוד פורקס מתלמידי ה"בעל שם טוב": הרואה סוטה בקלקולה, כלומר מי שיש לו נטייה לראות בקלקלתם של אחרים, לחפש בהם חטאים וחסרונות – עליו להינזר משתיית יין; אבל מי שמסתכל על הכול בעין טובה ורואה רק את המעלות והזכויות שבעם ישראל – אין לו צורך בסיגופים, כמאמר הכתוב: "וְטוֹב לֵב – מִשְׁפָּה תְּמִיד" (משלי טו טז), מי שליבו טוב יכול לשתות תמיד (ר' אהרן יעקב גרינברג, עיטורי תורה).

וכך כותב הרמב"ם בהלכות דעות (פרק ב הלכה ז): "כללו של דבר: ילך במידה הבינונית שבכל דעה ודעה, עד שיהיו כל דעותיו מכוונות באמצעית, והוא ששלמה אומר: 'פִּלְס מְעַל רִגְלָךְ וְכָל דְרָכֶיךָ יִפְנוּ' (משלי ד כו)".